

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

Î N C H E I E R E

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Inspectoratul Național de Probațiune împotriva Larisei Aga

(încasarea prejudiciului stabilit în rezultatul inspectării financiare de către
Inspekția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor)

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2ra-459/24
NR. PIGD 2-23000855-01-2ra-18042024)

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă (jud. O. Ciocîrtă-Rusu)
Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, A. Malîi, R. Pulbere)

31 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Inspectoratul Național de Probațiune,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,

Ana Cucerescu,

Gheorghe Stratulat, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 3 ianuarie 2023, Inspectoratul Național de Probațiune a depus o cererea de chemare în judecată împotriva Larisei Aga prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 3 524, 13 lei.

2. Reclamantul a indicat că, în baza autorizațiilor eliberate în anul 2019, Inspekția financiară din subordinea Ministerului Finanțelor a efectuat o inspectare financiară tematică la Inspectoratul Național de Probațiune privind: respectarea moratoriului asupra angajărilor, corectitudinea calculării salariilor și executarea prescripțiilor anterioare.

3. La 22 noiembrie 2019 a fost întocmit Raportul de inspectare, iar la 27 decembrie 2019, a fost emisă prescripția nr. 27-04-03/1449, prin care s-au constatat cheltuieli neîntemeiate la Inspectoratul Național de Probațiune în sumă totală de 450,0 mii lei. La capitolul VI, punctul 3 din prescripție a fost solicitată cercetarea persoanelor vinovate și recuperarea sumelor nejustificate.

4. Inspectoratul Național de Probațiune a contestat raportul și prescripția în instanță, însă acțiunea a fost respinsă prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 3 februarie 2021, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2021 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2022.

5. Ulterior, la 5 septembrie 2022, Inspectoratul Național de Probațiune a transmis o pretenție prealabilă doamnei Larisa Aga pentru restituirea sumei de 3 524,13 lei, reprezentând o plată salarială greșit calculată, care a fost lăsată fără răspuns.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 25 aprilie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, s-a admis integral acțiunea, s-a încasat de la Aga Larisa în beneficiul Inspectoratului Național de Probațiune prejudiciul stabilit prin Raportul din 22 noiembrie 2019 întocmit în rezultatul inspectării financiare de către Inspekția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor și Prescripția din 27 decembrie 2019 în sumă de 3 524,13 lei și s-a încasat de la Aga Larisa în beneficiul statului

taxa de stat în mărime de 270,00 lei, de care a fost scutit reclamantul potrivit legii la depunerea acțiunii.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

7. La 23 mai 2023, avocatul Eugeniu Cotovici, în interesele Larisei Aga a depus o cerere de apel împotriva hotărârii din 25 aprilie 2023, prin care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel, s-a casat integral hotărârea din 25 aprilie 2023, și s-a adoptat o hotărâre nouă, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul Național de Probațiune împotriva Larisei Aga cu privire la încasarea prejudiciului stabilit în rezultatul inspectării financiare de către Inspekția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor, ca neîntemeiată.

9. În motivarea deciziei, Curtea de Apel Chișinău a reținut că legislația muncii stabilește concret modalitatea de reparare a prejudiciului material de către salariat, indicând în acest sens necesitatea emiterii ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) privind repararea prejudiciului material de către salariatul în cauză. Totodată, ca condiție de emiteră a ordinului privind repararea prejudiciului material de către salariat legislația muncii prevede obligația angajatorului, pînă la emiterea ordinului respectiv, să efectueze o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit, iar pentru stabilirea cauzei apariției prejudiciului material, este obligat să solicite o explicație în scris de la salariat.

10. În acest sens, instanța de apel a notat că stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit este obligatorie și este pusă în sarcina angajatorului, acestuia din urmă revenindu-i obligația de a indica mărimea prejudiciului în procesul - verbal de finalizare a anchetei de serviciu, iar în cazul în care prejudiciul a fost descoperit ca urmare a unei revizii sau inventarieri – în actul de inventariere sau revizie.

11. Astfel, fără a contesta de principiu faptul că urmare a inspectării financiare au fost stabilite anumite irregularități cu privire la calcularea salariului și a altor drepturi salariale, instanța de apel a subliniat că angajatorul Inspectoratul Național de Probațiune avea obligația de a respecta procedura prevăzută de art. 342 din Codul muncii.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

12. La 9 aprilie 2024, Inspectoratul Național de Probațiune a declarat recurs împotriva deciziei din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin care a

solicitat casarea acesteia și a hotărârii din 2 decembrie 2022, cu pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

13. Recurenta consideră eronată aprecierea instanței de apel, or prejudiciul cauzat Inspectoratului Național de Probațiune a fost stabilit în mod detaliat în raportul privind rezultatele inspectării financiare tematice a unor aspecte din activitatea economico-financiară și prescripția privind recuperarea mijloacelor financiare, întocmit de Inspekția Financiară, care au fost contestate în instanța de judecată și au rămas irevocabile prin încheierea CSJ din 18 mai 2022. Prin urmare, Inspekția Financiară a stabilit că intimatului neîntemeiat i-a fost majorată indemnizația de concediu pentru anul 2018 în sumă de 1 846,54 lei, incorect i-a fost calculat premiul pentru anul 2018 în sumă de 269,48 lei, neîntemeiat a fost acordat sporul cu caracter specific pentru luna decembrie 2018 în sumă de 648 lei, contribuțiile de asigurări sociale de stat în mărime de 23%, calculate în baza sumelor contestate de Inspekția Financiară, constituie 635,72 lei, iar primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de instituție, în mărime de 4,5%, calculate în baza sumelor constatate de Inspekția Financiară, constituie 124,38 lei.

14. Astfel, susține că instanța de apel nu a constatat și nu a elucidat pe deplin probele din dosar, precum și că a aplicat eronat normele de drept material, prin interpretarea greșită a actelor normative (art. 130 din Codul de procedură civilă și art. 341 din Codul muncii).

15. La 14 iunie 2024, avocatul Eugeniu Cotovici, în interesele Larisei Aga a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Articolul 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

17. Articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

18. Articolul 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

19. Articolul 433 alin. (1), lit. f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

20. Articolul 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Sub aspectul respectării termenului de declarare a recursului, completul de judecată constată că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la data de 31 octombrie 2023 (f.d. 99). Decizia motivată a instanței de apel a fost comunicată participanților la proces la data de 12 februarie 2024 (f.d. 109). În aceste condiții, recursul declarat la data de 9 aprilie 2024 a fost depus în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

22. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit art. 442 din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii contestate în limitele invocate în recurs, prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432.

23. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

24. Pentru a trece filtrul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină critici clare de nelegalitate, încadrate în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Dezacordul părții cu modul în care instanța de apel a apreciat probele sau a stabilit circumstanțele cauzei nu este suficient pentru casarea deciziei contestate.

25. În prezenta cauză, Inspectoratul Național de Probațiune susține că instanța de apel nu a acordat valoarea probantă corespunzătoare Raportului din 22 noiembrie 2019 privind rezultatele inspectării financiare și anexelor acestuia, prin care au fost determinate plățile salariale achitate Larisei Aga în cuantum total de 3 524,13 lei.

26. De asemenea, recurentul contestă concluzia instanței de apel privind necesitatea efectuării unei anchete de serviciu, invocând că Larisa Aga a demisionat din funcția publică la 23 octombrie 2020, iar raportul și prescripția Inspecției Financiare au rămas definitive ulterior, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2022.

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

28. Or, potrivit art. 442 alin. (2) CPC, instanța de recurs este ținută de modul în care au fost apreciate probele de instanțele inferioare, cu excepția situației în care se invocă temeinic art. 432 alin. (1) lit. e) – hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

29. Recurentul nu a demonstrat că decizia instanței de apel ar fi arbitrară sau că s-ar baza în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor. Criticile formulate în recurs exprimă, în principal, dezacordul acestuia cu soluția instanței de apel.

30. Instanța de apel nu a negat existența raportului de inspectare financiară și nici faptul că, în urma controlului, au fost constatate plăți salariale calculate și achitate necorespunzător. Aceasta a examinat înscrisurile respective, însă a constatat că simpla stabilire a unor iregularități contabile la nivelul instituției nu este suficientă pentru angajarea răspunderii materiale individuale a salariatei.

31. Completul de judecată menționează că răspunderea materială a salariatului nu poate fi dedusă automat din simplul fapt al încasării unor plăți salariale calculate de angajator. Stabilirea unei plăți neîntemeiate sau greșit calculate nu este, prin ea însăși, echivalentă cu stabilirea vinovăției beneficiarului acesteia.

32. În același sens, faptul că raportul de inspectare și prescripția Inspecției Financiare au rămas în vigoare în urma respingerii acțiunii în contencios administrativ nu determină automat existența unei obligații individuale a Larisei Aga de a restitui suma solicitată.

33. Cu privire la argumentul referitor la imposibilitatea efectuării anchetei de serviciu după încetarea raporturilor de muncă, Completul de judecată reține că raportul de inspectare financiară a fost întocmit la 22 noiembrie 2019, iar prescripția a fost emisă la 27 decembrie 2019. Larisa Aga a încetat raporturile de serviciu abia la 23 octombrie 2020.

34. Recurentul nu a explicat de ce, în perioada de aproximativ zece luni în care raporturile de serviciu erau încă în vigoare, nu a inițiat verificarea individuală a circumstanțelor, nu i-a solicitat Larisei Aga explicații și nu a stabilit existența unei eventuale fapte culpabile imputabile acesteia.

35. Împrejurarea că Inspectoratul Național de Probațiune a contestat raportul și prescripția în instanța de contencios administrativ nu suspenda, prin ea însăși, obligația angajatorului de a conserva probele și de a cerceta circumstanțele individuale necesare stabilirii unei eventuale răspunderi materiale.

36. Totodată, încetarea ulterioară a raporturilor de muncă nu putea înlătura sarcina recurrentului de a demonstra în fața instanței elementele răspunderii materiale pretinse. Chiar presupunând că emiterea unui ordin de reținere nu mai era posibilă după eliberarea intimatei din funcție, Inspectoratul Național de Probațiune trebuia să prezinte probe suficiente privind fapta imputabilă, vinovăția, prejudiciul și legătura de cauzalitate.

37. În prezenta cauză, recurrentul nu a demonstrat că instanța de apel ar fi ignorat o probă decisivă, ar fi denaturat conținutul unui înscris sau ar fi formulat concluzii care nu pot fi susținute în mod rezonabil de materialele dosarului. Dimpotrivă, decizia contestată conține o motivare coerentă și răspunde problemei esențiale a cauzei: dacă raportul de inspectare financiară, în lipsa stabilirii individuale a faptei și vinovăției salariatei și fără respectarea garanțiilor prevăzute de legislația muncii, este suficient pentru angajarea răspunderii materiale a Larisei Aga.

38. În aceste condiții, Completul de judecată constată că argumentele recursului urmăresc, în principal, o nouă apreciere a raportului de inspectare financiară și a anexelor sale, fără a demonstra existența unei erori de drept care să justifice intervenția instanței supreme.

39. Dezacordul Inspectoratului Național de Probațiune cu soluția pronunțată și reiterarea poziției expuse în fața instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

40. Prin urmare, recursul nu conține critici care să poată fi încadrate în temeiurile de admisibilitate prevăzute de art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiind vădit neîntemeiat și urmând a fi declarat inadmisibil.

41. Din aceste motive, în conformitate cu art. art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, alin. (1), lit. f), 440, alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul Național de Probațiune.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Diana Stănilă

Judecători

Ana Cucerescu

Gheorghe Stratulat